[1]शुचिः, [2]शोकः-हृच्छोकः, [3]शोच्यम्, [4]शोचनः, [5]शुक्, [6]शुक्रः, [7]शोशुच्यमानः, [8]शोचिः, [9]शुचित्वा-शोचित्वा, शुशुचिषकः-शुशोचिषकः, [10]शुचितः-शोचितः, [11]शूद्रः-शूद्रा, महाशूद्री। इतराणि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिक-**कोचति**वत् (200) ऊह्यानि।

(1725) "ई शुचिर् पूतीभावे" (IV-दिवादिः-1165. अक. सेट् उभ)

पूतीभावः = क्लेदः।

[12]शुचित्वा-शोचित्वा, [13]शुक्तम्, [14]शुक्तिः-शुक्तिका, इतीमानि रूपाण्यस्माद् भवन्ति।

---

1. 'इगुपधात् कित्' (द. उ. 1-48) इति इन्प्रत्ययः। तस्य कित्त्वात् न गुणः। अहरहः क्लिश्यमाजनं दृष्ट्वा शोचतीति **शुचिः**=विद्वान्। **शुचिः** दक्षश्च।
2. घञि रूपमेवम्। 'तुन्दशोकयोः—' (3-2-5) इति निपातनात् कुत्वम्। अन्यथा **वार्त्तिक**मते 'निष्ठायामनिटः—' (सि. कौ. वा. 7-3-52) इति संकोचितत्वात् धातोरस्य निष्ठायां सेट्त्वात् कुत्वाप्रसक्तेः। **प्रक्रियासर्वस्वे तु** न्यङ्क्वादित्वं (7-3-53) आश्रित्यात्र कुत्वं समर्थितम्। **हृच्छोकः** इत्यत्र '**वा शोक**ष्यञ्रोगेषु' (6-3-51) इति हृदयशब्दस्य हृदादेशः।
3. ण्यति, 'चजोः कु घिण्ण्यतोः' (7-3-52) इति **सूत्रकार**मते यद्यपि प्राप्तं कुत्वम्; तथापि 'निष्ठायामनिटः—' (वा. 7-3-56) इति नियमान्निवर्तते।
4. 'जुचङ्क्रम्यदन्द्रम्यसृगृधिज्वल**शुच**—' (3-2-150) इत्यादिना तच्छीलादौ युच्।
5. भावे स्त्रियां सम्पदादित्वात् (वा. 3-3-108) क्विप्। क्तिनोऽपवादः।
6. 'ऋज्रेन्द्र—' (द. उ. 8-46) इत्यत्र निपातनात् रक्प्रत्ययान्तः साधुः। **शुक्रः**=भार्गवः।
7. यङन्तात् शानचि रूपमेवम्।
8. शोचति इति **शोचिः**=दीप्तिः, शोको वा। सकारान्तः शब्दः। 'अर्चि**शुचि**—' (द. उ. 9-30) इति इसिप्रत्ययः।
9. 'रलो व्युपधात्—' (1-2-26) इति सेटोः क्त्वासन्प्रत्यययोः कित्त्वविकल्पः; तेन रूपद्वयम्।
10. 'उदुपधात् भावादिकर्मणोः—' (1-2-21) इति सेटो निष्ठायाः कित्त्वविकल्पः। तेन रूपद्वयम्।
11. '**शुचे**र्दक् रश्च' इति **उणादिसूत्रेण** रक्प्रत्ययो दकारादेशः, उपधादीर्घश्च इति **माधवः**। **दशपाद्युणादौ** तु 'शदेरू च' (द. उ. 8-34) इति शदेर्धातोरिदं पदं निष्पाद्यते। **माधव**पक्ष एव प्राचीनः।
12. 'न क्त्वा सेट्' (1-2-18) इति प्राप्तं कित्त्वनिषेधं बाधित्वा, 'रलो व्युपधात्—' (1-2-26) इति कित्त्वविकल्पः। एवं सन्नन्तेऽपि **शुशोचिषकः-शुशुचिषकः-षिका** इत्यादीनि रूपाणि ज्ञेयानि।
13. ईदित्त्वात् निष्ठायामिण्निषेधः। **शुक्तम्**=स्फोटः।
14. क्तिन्तोऽयम्। मुक्तास्फोटः **शुक्तिः**। शुक्तिरेव **शुक्तिका**।